

Система за контрол на вредителите по оранжерийните зеленчукови култури в края на април и началото на май

Автор(и): Растителна защита

Дата: 04.05.2021 Брой: 5/2021

Разсадопроизводство

Вредител – Сечене на разсада *Rhizoctonia solani*, *Pythium de Baryanum* и др.

Повреда

Продължава да съществува опасност от сечене на разсада. По стъблата в основата на растенията се появяват воднисти петна. Те бързо обхващат стъблото като пръстен и то се прищъпва.

Контрол

Редовно проветряване и поливане само с температурирана вода.

При поява на болни растения те да се премахват. Останалите да се поливат с разрешените за употреба фунгициди.

Вредител – Сиво гниене *Botrytis cinerea*

Повреда

Патогенът напада всички надземни части на растенията. Запазва се в редица многогодишни гостоприемници, в растителните остатъци и като мицел и склероции в почвата.

Контрол

При поява на признаци и благоприятни условия за развитие на болестта да се третира двукратно през 7-10 дни с регистрираните продукти за растителна защита.

Вредител – Кафяви листни петна *Alternaria solani*

Повреда

При висока степен на нападение, листата преждевременно изсъхват. Петната по стъблата на младите растения отначало са дребни, в последствие нарастват, придобиват концентрично прошарване и изсветляват в центъра. Понякога обхващат съблото пръстеновидно и причиняват загиване на връхните части.

Контрол

В местата за производство на разсад да се осигури добър въздушен и воден режим. Превантивни третирания да се извършват с контактни фунгициди, а при установена зараза да се проведат от две до три третирания с регистрирани продукти за растителна защита със системно действие.

Вредител – Листни въшки сем. *Aphididae*

Повреда

Вредят ларвите и възрастните. Смучат сок от листата, стъблата и цветните части и образуват плътни колонии. На мястото на повреда листата пожълтяват и се деформират. При храненето си листните въшки отделят „медена роса“.

Контрол

При установяване дори и на един екземпляр в лехите с разсад, трябва незабавно да се третира с някои от регистрираните за употреба инсектициди. Последното третиране се извършва непосредствено преди изнасяне на разсада на полето.

Вредител – Попово прасе *Gryllotalpa gryllotalpa*

Повреда

Многояден вид, който прегризва коренчетата на растенията и основата на стъблото, унищожава кълновете. Прави ходове в почвата, повдига растенията и те изсъхват.

Контрол

Обработката на почвата помага за разрушаване ходовете и гнездата на неприятеля. На големи площи да се използват регистрираните готови примамки.

Вредител – Стоножки клас *Diplopoda*

Повреда

Вредят като нагризват корените и стъблото. Пострадалите растения имат бавен растеж и корените им загиват.

Контрол

Готовите примамки разрешени за контрол на попово прасе оказват влияние и върху плътността на стоножките и мокриците.

Вредител – Мокрици клас *Malacostraca*

Повреда

Повредите по растенията се изразяват в различни по форма и големина нагривания.

Контрол

Готовите примамки разрешени за контрол на попово прасе оказват влияние и върху плътността на стоножките и мокриците.

Домати

Вредител – Картофена мана *Phytophthora infestans*

Повреда

Освен по листата петна от болестта могат да се наблюдават по стъблата, листните и плодните дръжки. Те са едри, неправилни по форма, отначало воднисти, а след това некротиращи. Върху тях рядко се наблюдава налеп.

Контрол

Преди поява на признаци по листата да се пръска профилактично с контактни продукти за растителна защита.

След поява на първи признаци да се използват разрешените системно действащи фунгициди.

Вредител – Сиво гниене *Botrytis cinerea*

Повреда

Около дръжката на зазряващите плодове се развиват сиво-кафяви петна, които се разрастват и предизвикват пълно изгниване. По всички нападнати части при влажни условия се развива сив плесенов налеп.

Контрол

Да се поддържа добър въздушен и воден режим на отглеждане. Най-долните две-три листа да се отстранят, за да се осигури свободен достъп на въздух. При поява на признаци на болестта да се третира с регистрираните фунгициди.

Вредител – Листна плесен *Cladosporium fulvum*

Повреда

Повредата е само по листата, където се наблюдават светло-зелени или жълтозелени петна, неясно ограничени от здравата тъкан. От долната страна петната са покрити с кадифен, сивобял налеп.

Контрол

Патогенът се запазва като спори по растителните остатъци или по конструкцията на оранжерията. Високата относителна влажност на въздуха и повишаването на температурите са благоприятни за развитие на болестта.

Вредител – Доматен миниращ молец *Tuta absoluta*

Повреда

Младите ларви нападат листа, стъбла, цветове и нарастващи плодове. Галериите в стъблата причиняват деформации и забавят растежа на растенията, цветовете опадат. Повредите по плодовете се изразяват в надупчване и мини под формата на тунел. Нарастващите плодове се деформират.

Контрол

Най-сигурният и лесен начин за откриване на вредителя е използването на феромонови уловки. Контролът срещу него трябва да започне веднага след установяването на първите уловени пеперуди и да включва уловки за масово улавяне, унищожаване на всички растелни части и пръскане с разрешени инсектициди.

Вредител – Листоминиращи мухи *Liriomyza sp.*

Повреда

Ларвите минират листата, без да засягат двата епидермиса. Мините по листата са дълги и тесни, а екскрементите образуват тясна, тъмна пресечена линия вътре в мините.

Контрол

За проследяване на летежа и плътността на неприятелите да се използват оранжеви лепливи уловки. За химичен контрол да се използват продукти с различен механизъм на действие.

Вредител – Оранжевийна белокрылка *Trialeurodes vaporariorum*

Повреда

При силно нападение листата пожълтяват. Ларвите при смученето на сок не могат да оползотворят захарите и ги отделят под формата на „медена роса“. Тя замърсява листата.

Контрол

При необходимост от химичен контрол, за да се избегне развитието на резистентни популации, да се използват инсектициди с различен механизъм на действие.

Вредител – Паяжинообразуващи акари *Tetranychus sp.*

Повреда

Смучат сок от листата и на мястото на убождането се появяват малки, точковидни петънца.

Паяжинообразуващите акари предпочитат по-старите листа с по-малко съдържание на вода, но при висока плътност, нападат цялото растение.

Контрол

За да е ефикасен контрола срещу акарите трябва да не се допуска засушаване на културата.

При ниска плътност може да се внесе: *Phytoseiullus persimilis*.

При необходимост да се пръска с някой от разрешените акарициди

Краставици

Вредител – Брашнеста мана по краставици *Sphaerotheca fuliginea*

Повреда

Гъбата се развива целогодишно в култивационните съоразения. При силно нападение цветовете опадат. Плодовете завяхват и макар и рядко могат да се покрият с брашнест налеп.

Контрол

Умерените температури и ниската интензивност на светлината провокират развитието на болестта.

При поява на брашнеста мана да се третира с разрешените продукти за растителна защита.

Вредител – Фузариено гниене *Fusarium solani*

Повреда

В основата на стъблото се наблюдава загнила тъмнокафява тъкан. При висока влажност загнилите тъкани се покриват с едва забележим бял или кремав налеп.

Контрол

Фузариеното гниене се развива при високи температури придружени от почвено засушаване.

През вегетацията се разпространява посредством почвата, поливните води и болните растения.

Вредител – Трипсове *Thrips tabaci, Franklinella occidentalis*

Повреда

В местата на повреда се образуват малки светложълти петна с многобройни черни или кафяви точки – екскрементите на неприятеля.

Контрол

Редовно обследване на площите. Поставяне на електриково сини лепливи уловки и пръскане с разрешените продукти за растителна защита.